

ODPOVĚDI NA DOTAZY ČTENÁŘŮ

Po vzoru sovětských vojenských odborných časopisů zařazujeme do časopisu „Vojenská mysl“ rubriku „Odpovědi na dotazy čtenářů“. — V tomto čísle přetiskujeme z časopisu „Vojennij vjestnik“ odpověď redakce tohoto časopisu na dotaz jednoho z čtenářů na správné vysvětlení pojmů „boj, operace, sražení a bitva“. — Zaslějte redakci dotazy, zejména k ustanovením Polního řádu čs. branné moci. Požádáme odborníky, aby nejasné otázky v časopise vysvětlili.

BOJ, OPERACE, SRAŽENÍ, BITVA

Boj (Бой) je organizovaný ozbrojený zápas s protivníkem, v němž je činnost vojsk usměrněna co do cíle, času, místa a směru, a který probíhá v prostoru dovolujícím těsnou vzájemnou součinnost hlavních sil a prostředků (prvků bojové sestavy).

Boje vedou vyšší jednotky, útvary a součásti; prostor, ve kterém tyto jednotky vedou boj — se nazývají bojiště (Поле боя).

Cílem boje je napadnout protivníka a zničit ho (útočný boj), nebo odrazit útok a vytvořit výhodné podmínky pro napadení protivníka (obránný boj).

Boj je jediný prostředek k dosažení vítězství nad protivníkem. Jenom bojem může být dosaženo zničení živé síly a bojové techniky nepřítele a podlomení jeho morálních sil a schopností k dalšímu odporu. Cílem každého boje je porážka protivníka. Jenom rozhodný útok může způsobit úplné zničení sil a prostředků nepřítele.

Sražení (Сражение*) je řada bojů hlavních sil stran rozčleněných do šířky a hloubky a sladěných společným zámyslem, jediným cílem a časem a směřujících k vyřešení a splnění hlavního úkolu.

Sražení vzniká v průběhu operace tam, kde nepřítel klade odpor. Je-li sražení hlavní částí operace, účastní se ho všechny síly nebo hlavní část sil velké skupiny vojsk (armády, fronty nebo skupiny front). Operace se může skládat z jednoho nebo několika sražení, prováděných buďto současně nebo postupně za sebou.

Operace (Операция) je souhrn bojové činnosti prováděné velkým uskupením vojsk (armádou, frontou, skupinou armád anebo

několika frontami) v čase a v prostoru do šířky a do značné hloubky, jejíž jediným cílem je porážka určité velké skupiny vojsk nepřítele (útočná operace) nebo zastavení útoku nepřítele a získání času potřebného k organizaci protiúderu (obránná operace).

Hlavní složky operace jsou — boj, sražení a operační manévry. Operační manévry záleží v organizovaném pohybu vojsk, aby bylo dosaženo nejvýhodnějšího uskupení a aby byly sraženími zajištěny nejvýhodnější podmínky k provedení zničujícího úderu nebo k získání času na přípravu takového úderu. Provádí se za účelem vytvoření převahy sil v rozhodujícím směru (na směru hlavního úderu).

Operační manévry se provádí jednak před sražením, jednak v době sražení a střídá se s boji; na příklad při přenesení hlavního úderu, při obchvatu nepřítele a při vyvedení vlastních sil z pod úderu nepřítele.

Operace rozdělujeme:

a) podle druhů ozbrojených sil: (operace pozemní, letecké, výsadkové a kombinované);

b) podle rozsahu: (armádní, frontové, skupiny front);

c) podle cíle, úkolu a forem boje: útočné, obranné, operace na obklíčení atd.

Bitva (Битва) je souhrn sražení na frontě široké několik set kilometrů (dokonce i přes tisíc kilometrů) prováděných po delší dobu, jichž se zúčastní milionové masy, množství bojové techniky a jejichž výsledkem je splnění strategického úkolu. Zpravidla svádí bitvu několik mezi sebou společně pracujících front. (Z Velké vlastenecké války jsou na příklad nejznámější bitvy stalingradská, kurská, běloruská a berlínská). Bitvy se odehrávají na souši, ve vzduchu a na moři.

*) V našich řádech a předpisech je tento výraz překládán slovem „boj“.

Informace o obsahu cizích vojenských odborných časopisů

Redakce *Vojenské mysli* projednává vyměňování *Vojenské mysli* za obdobné časopisy vydávané armádami zemí lidových demokracií, aby mohla o jejich obsahu podávat svým čtenářům informace a upozorňovat je na vhodné studijní prameny. Významné články budou překládány. Některé překlady budou otištěny ve *Vojenské mysli*, jiné budou zájemcům k dispozici v redakci.

K plnění tohoto úkolu potřebuje redakce spolupracovníky se znalostmi polštiny, bulharštiny, rumunštiny, maďarštiny, čínštiny a albánštiny.

Zatím dostala redakce *Vojenské mysli* jen obdobný časopis polský „*Myśl wojskowa*“ z října t. r.

Číslo má tento obsah:

Plk. Korta A.: Sedmé výročí bojů Sovětské armády a lidového polského vojska o část Varšavy na pravém břehu.

Brig. gen. Kadazanovič V.: O vzdušné bloádě velkého uskupení nepřítele, obklíčeného během útočné operace.

Kpt. Stempnevskij T.: Noční útok.

Plk. Lovačev A.: O zvláštnostech práce štábů při útoku s násilným přechodem přes vodní překážku.

Pplk. Zaleskij S.: Několik poznámek o vojenské terminologii a vojenském jazyce.

V rubrice o cizích armádách je článek pplk. F. Sverdlova: Protiútoky v obranném boji podle amerických názorů.

V rubrice „Poradna“ je článek pplk. I. Lídera: Marxismus-leninismus o vzniku a podstatě válek.

Kritika a bibliografie:

Plk. Gerhard J.: Michail Frunze — velký sovětský vojevůdce.

Mjr. Bortnovskij V.: Stanislav Vorcel.

I. G.: Cesta porážky (O knize S. Vorcela, vydané v r. 1950 a pojednávající o porážce třetí francouzské republiky v roce 1940).

M. B.: Pravda o druhé frontě.

Zájemcům zašle redakce *Vojenské mysli* na požádání fotokopii některého z uvedených článků k studijním účelům.

Vydává MNO. Řídí redakční rada: Dr. Jaroslav Procházka (předseda), Václav Kratochvíl, Vlastimil Novák, František Houra, Jaroslav Dočkal, František Sukup, Josef Haman, Josef Knotek, Dr. Vojtěch Kohout, Karel Pavelka (redaktor).

Adresa redakce: Redakce a administrace časopisu „Vojenská mysl“, Praha, pošt. úřad 190. Tiskárna vydavatelství čs. branné moci „Naše vojsko“. Vychází 4krát ročně. Časopis nelze předplácet, přiděluje se jen služebně.